

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1.stupeň

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivita vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí 2h nebo 1h v každém ročníku. Ve 4. a 5. ročníku je dotace výtvarné výchovy zkrácena ve prospěch předmětu Člověk a jeho svět, do kterého je část obsahu výtvarné výchovy integrován (na tvůrčí projekty).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PŘEDMĚTU

STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE K UČENÍ:

Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Ve vhodných situacích při výuce používáme výpočetní techniku.

Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při výuce a při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.

Prostřednictvím sebehodnocení vedeme žáky k posouzení svých dovedností a učiněných pokroků.

STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Podporujeme různé způsoby řešení problému a poskytujeme zpětnou vazbu k navrženým postupům.

Podporujeme týmovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů.

Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců.

Vytváříme příležitosti pro uplatnění publikačních a prezentačních dovedností žáků, při kterých sdělují své názory a myšlenky.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání a k pozitivní prezentaci a reprezentaci své školy, své obce a svojí osoby.

Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven a v pravidlech pro akce mimo školu.

STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Podporujeme začlenění všech dětí do výuky a kolektivu volbou vhodných forem a metod práce.

Vnímáme různorodý kolektiv třídy jako prostředí umožňující vzájemnou inspiraci a rozvíjení individuality.

Podporujeme společné vzdělávání žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE OBČANSKÉ

Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS a dalšími institucemi.

Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti.

Vedeme žáky k ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí a rozvíjíme zájem žáků o globální problematiku.

Pořádáme kulturní akce, exkurze, výlety a účastníme se výtvarných soutěží. Pořádáme také akce ve spolupráci s obcí určené pro

zákonné zástupce a veřejnost.

STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejich snahu oceňujeme.

Vedeme žáky k pečlivosti a trpělivosti.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Podporujeme schopnost žáků adaptovat se na nové pracovní podmínky.

Podporujeme opakované využití materiálů, výrobků a recyklátů.

Společně plánujeme změny venkovního prostoru školy a podílíme se na jejich realizaci.

Výsledky práce žáků vystavujeme ke zkrášlení školy a pro inspiraci ostatním.

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské DIGITÁLNÍ KOMPETENCE:

Ve výuce se zaměřujeme na ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb.

Vytváříme prostor pro práci s digitálním obsahem, seznamujeme žáky s různými formáty a způsoby vyjadřování za pomoci digitálních prostředků.

Předcházíme situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků.

Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí podporujeme etické jednání.

1. období (1., 2. a 3.ročník)			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<i>pojmenuje a popíše linie, tvary, objemy, barvy a objekty porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i>	zpracování přírodního materiálu, koláž z přírodnin, otisky tvarů do plastických materiálů, malba vodovými a temperovými barvami, voskovkami a suchým pastelem, dotvoření kompozice nalepováním papírových detailů, obrázky z novinového papíru, mozaika Halloween	OSV kreativita
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<i>kreslí své vlastní životní zkušenosti používá linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace řeší kompozici plochy s použitím libovolných prvků osvojuje si vybrané techniky</i>	výtvarné vyprávění, kresba tuží, fixem sledování a srovnávání tvarů, kresba tužkou a rudkou hra s barvou: vodové, temperové barvy, suchý pastel krajina, květiny, stromy v různých ročních obdobích, kresba zvířat, ptáci na krmítku – vhodné výtvarné techniky pozitiv a negativ, písmo jako výtvarné vyjádření	
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<i>vnímá události různými smysly, popisuje své vjemy a zobrazuje je vizuálně hledá vhodné prostředky k vyjádření</i>	výtvarné a dekorační práce věnované maminkám, výtvarné a dekorační práce s vánoční a velikonoční tematikou, podzimní, zimní a letní krajina, papírová a textilní koláž, modelování z plastelíny, moduritu a hlíny	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<i>interpretuje podle svých schopností různá díla odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i>	ilustrace či koláž podle poslechu příběhu, malba na základě představivosti a fantazie, beseda nad knihami s obrázky - způsob ilustrací, fotografie, komiks, animovaný film, elektronický obraz, reklama	
VV-3-1-05 na základě vlastní	<i>vysvětluje obsah svých děl</i>	výtvarné vyjádření skutečnosti, zátiší, detail, prostor,	

<i>zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	<i>zapojuje své práce do kompozic a příběhů je schopen výsledky své činnosti sdělit spolužákům dle potřeby vystavuje své práce v prostorách třídy a školy, účastní se výtvarných soutěží</i>	malba v plenéru, řešení kompozice plochy s použitím libovolných prvků	
---	--	---	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období (4. a 5.ročník)			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</i>	pojmenuje a popíše linie, tvary, objemy, barvy a objekty porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ maluje a kreslí linie, tvary a objekty s použitím kontrastů, podobnosti nebo mozaiky	<i>malba vodovými a temperovými barvami, voskovkami a suchým pastelem, dotvoření kompozice nalepováním, obrázky z novinového papíru, mozaika uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení</i>	OSV kreativita
<i>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i>	kreslí své vlastní životní zkušenosti používá linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace řeší kompozici plochy s použitím libovolných prvků osvojuje si vybrané techniky	<i>zpracování přírodního materiálu koláže, otisky tvarů, modelování z plastelíny, moduritu a hlíny výtvarné vyprávění, kresba tuží, fixem sledování a srovnávání tvarů, kresba tužkou a rudkou pozitiv a negativ, písmo jako výtvarné vyjádření</i>	
<i>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i>	vnímá události různými smysly, popisuje své vjemy a zobrazuje je vizuálně hledá vhodné prostředky k vyjádření rozpoznává prvky reklamy a propagace v různých tiskovinách, navrhuje vlastní reklamní produkty navrhne a vytvoří dílo vybranou technikou	<i>hra s barvou: vodové, temperové barvy, suchý pastel krajina, květiny, stromy v různých ročních obdobích umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama malba v pléněru</i>	
<i>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření;</i>	vytváří díla na základě svého vnímání pomocí malby a kresby vyjadřuje své pocity a náladu nebo pocity a náladu jiných interpretuje podle svých schopností různá díla	<i>ilustrace textu, podle poslechu příběhu, volná malba malba na základě představivosti a fantazie vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb</i>	

pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<i>těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, kresba zvířat) animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama</i>	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	vysvětluje obsah svých děl zapojuje své práce do kompozic a příběhů je schopen výsledky své činnosti sdělit spolužákům dle potřeby vystavuje své práce v prostorách třídy a školy, účastní se výtvarných soutěží	<i>ilustrace textu, podle poslechu příběhu, volná malba malba na základě představivosti a fantazie vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, kresba zvířat) animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama</i>	
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	popisuje využití prvků ve svých kompozicích ověřuje působení svých děl na druhé interpretuje záměr své práce a porovnává jej s výsledkem nalézá význam užitého umění	<i>záměry tvorby proměny obsahu vlastního vyjádření obsah děl výtvarného umění výtvarné a dekorační práce</i>	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla